

Forslag til principper og hensigtserklæringer for maste- og gravetilladelser.

Mastetilladelser

Ansøgning

For at fremme ønsket om en god digital infrastruktur i hele regionen, vil det være nødvendigt, at der opsættes flere mobilmaster og antenneanlæg til teleområdet. Udfordringen består i, at master og antenner skal placeres, så der opnås den bedst mulige dækning, samtidig med at de skal udformes og placeres, så det omkringliggende miljø påvirkes mindst muligt.

For at få en god og konstruktiv dialog om muligheder og behov anbefales teleoperatørerne så tidligt som muligt at kontakte den relevante kommune. Dialogen skal afklare det videre forløb ved at afdække såvel kommunens som teleoperatørens ønsker, herunder den bedst egnede placering af mast og antenne ud fra en helhedsmæssig vurdering. I denne indledende dialog skal der aftales, hvad der skal ligge af nødvendigt/relevant materiale til sagsbehandlingen, så den glider så let som muligt.

Vejledning i ansøgning om tilladelse/anmeldelse findes i bilag 1 og 3.

Sagsbehandling

Ansøgninger om opsætning af master og antenner skal indsendes elektronisk til den relevante kommune, der behandler dem efter de fælles retningslinjer samt gældende lovgivning. Derefter gives de nødvendige tilladelser og eventuelle dispensationer. Sagsgangen er forskellig afhængig af, om der er tale om landzone eller byzone:

- Nye master i landzone kræver landzonetilladelse og byggetilladelse
- Nye master i byzone og sommerhusområde kræver byggetilladelse
- Nye samt evt. fremtidige antenner på eksisterende master/konstruktioner skal anmeldes til kommunen.

Sagsbehandlingstiden afhænger af, hvor kompleks sagen er, om der kræves høringer, andre tilladelser eller dispensation. Høringsfristen er på to uger. Kommunerne tilstræber en sagsbehandlingstid på 4-8 uger for behandling af byggetilladelser, men hvis der kommer indsigelser må der påregnes en del længere tid. Især for landområder kan det tage længere tid, da der kræves landzonetilladelse, og der ofte er en række specielle forhold, der skal tages højde for.

Generelt gælder, at jo mere veldokumenteret ansøgningsmateriale, jo kortere sagsbehandlingstid. Netop derfor er en tidlig dialog mellem kommune og teleoperatør vigtig.

Ifølge loven skal kommunen foretage en partshøring af de naboejendomme, der ligger umiddelbart op til den berørte matrikel. Andre nærtliggende ejendomme orienteres også, hvis det vurderes, at de berøres i særlig grad.

Den enkelte kommune udpeger én ansvarlig for mastetilladelser, så teleselskabet / entreprenøren

kun skal henvende sig ét sted.

Vilkår for placering og tilladelse

Der skal sikres en udbygning på telekommunikationsområdet, som giver en tidssvarende dækning i hele Region Midtjylland. Samtidig skal der tages vide hensyn til landskabsværdier og herunder også de kulturhistoriske værdier. Dette hensyn kan i et vist omfang berøre udbygningen praktisk eller økonomisk.

Udgangspunktet er, at master placeres enten i bymæssig bebyggelse eller i tilknytning til eksisterende høje bygningselementer. Ved placering af master i det åbne land skal de landskabs- og kulturhistoriske værdier så vidt muligt beskyttes. Kommunernes målsætning er, at mobilmaster og lignende anlæg indpasses, så de syner mindst muligt.

I det åbne land er der en række areal- og beskyttelsesinteresser, der som udgangspunkt forhindrer opstilling af mobilmaster. Derudover er der en lang række af areal- og beskyttelsesinteresser, hvor placeringsmulighederne for mobilmaster afhænger af en konkret vurdering.

I bilagsmaterialet er vilkårene for placering og tilladelser yderligere udspecificeret (bilag 2 og 3).

Lokalplaner

Lokalplaner kan indeholde bestemmelser omkring opstilling af master. Opstilling af en mast inden for et lokalplanlagt område skal være i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. En evt. dispensation fra en lokalplan vil skulle søges samtidig med byggetilladelsen. Alle forslag til nye lokalplaner annonceres på plansystem.dk, hvor det er muligt at tilmelde sig en e-mail-liste, således man bliver adviseret ved nye planforslag.

Gravetilladelser

Ansøgning

Udbredelse af fastnet bredbånd er nødvendigt, hvis der skal være båndbredde til, at alle i regionen har mulighed for at bruge de tjenester på internettet, som de har behov for.

Det kræver, at der nedgraves rør, som den trådede bredbånd kan føres frem i. Også her gælder, at en tidlig dialog med kommunen, hvor der informeres om det påtænkte gravearbejde, kan være med til at fremme sagsbehandlingen. Måske ligger der allerede tomrør, som kan bruges til den påtænkte installation.

Forsyningsvirksomheder, som ønsker at nedgrave kabler, skal søge kommunen om tilladelse hertil via Virk.dk (søg på ”graveansøgning”).

Før ansøgningen påbegyndes, er det vigtigt at have alle relevante bilag samlet, såsom tegningsfiler, skilteplan, oplysninger om gravested samt navn på entreprenør og evt. projektkoordinator.

Sagsbehandling

Kommunerne i Region Midtjylland vil tilstræbe en sagsbehandlingstid på max otte arbejdsdage ved tildeling af gravetilladelser samt tilladelser til at opføre teknikhuse og samlebrønde.

Dog kan der for gravearbejde på private fællesveje forventes en sagsbehandlingstid på ca. 21 dage på grund af partshøring.

Såfremt et forsyningsselskab har et større projekt, er kommunerne indstillet på at give en tilladelse til et samlet projekt med etapevis godkendelse. Projektet foregår i løbende dialog med vejmyndigheden.

Det er hensigten at indføre en bagatelgrænse for ledninger på max fem meter, gældende for villaveje og mindre trafikerede veje, hvor der kan fremsendes en graveanmeldelse i stedet for en graveansøgning. Der skal altid søges tilladelse til stikledninger, som føres i kørebane eller på anden offentlig eller privat grund. Der skal være klare aftaler om reetablering efter endt gravearbejde.

Ved akutte ledningsarbejder fx som følge af ledningsbrud og lignende, kan det accepteres, at gravearbejdet anmeldes bagefter. Det er vigtigt, at alle gravearbejder bliver registreret.

Den enkelte kommune udpeger ansvarlige for gravetilladelser, så forsyningsselskabet / entreprenøren kun skal henvende sig ét sted.

I den udstrækning det er muligt, vil kommunerne understøtte at samgravning mellem de forskellige entreprenører og ledningsejere koordineres. Det kan bl.a. ske ved at udarbejde en liste over relevante aktører i et givent område, så gravearbejderne kan koordineres. Samtidig opfordres ledningsejerne/operatørerne til at undersøge muligheden for samgravning, bl.a. ved at søge oplysninger i Ledningsejerregistret (LER).

Passiv infrastruktur

Gravearbejde er ofte til stor gene for beboerne i området og for trafikken, samtidig med at det ofte er den dyreste del af udrulningen af bredbånd. Derfor ønsker kommunerne, at der ved gravearbejde kan nedgraves tomrør, som kan bruges til fremtidige installationer. I den forbindelse bør der indgås aftaler om standard dimensioner af tomrør.

Alle nedgravede rør skal anmeldes til Ledningsejerregistret (LER) Det anbefales, at også vejmyndigheden anmelder til LER, så det bliver tydeligt, hvor der er nedlagt tomrør.

Fælles gravevilkår

Kommunerne følger fælles regler for vilkår i forbindelse med gravearbejde i henhold til ledningspakken.

Planlægning

Det er kommunernes hensigt at indtænke ledningsføring, samlebrønde og teknikhuse i fremtidige lokalplaner.

Arealleje

Region Midtjylland og kommunerne i regionen har ikke vedtaget en fælles prispolitik for udlejning af arealer til mobilmaster, antenner og teknikhuse.

Energistyrelsen har beskrevet mulige metoder til, hvordan lejeprisen for udlejning af arealer til digital infrastruktur udregnes. De tre metoder baserer sig på henholdsvis:

- Den offentlige vurdering
- Professionelt fagligt skøn
- Sammenlignelige priser

Hvis lejen ikke kan fastsættes på anden måde, anbefales det at bruge en af de tre metoder,

Der indgås desuden aftaler om etablering og vedligeholdelse af adgangsveje og vedligeholdelse af det lejede areal og af evt. bygninger.

Bilag

Bilag 1: Indhold i ansøgning om tilladelse til opstilling af master

Bilag 2: Vilkår for placering og tilladelser af master og antenner

Bilag 3: Principper for placering af master og antenner

Bilag 1

Indhold i ansøgning om tilladelse til opstilling af master

Kommunerne opfordrer til, at selskaberne tager kontakt til den relevante kommune så tidligt som muligt i forløbet for at afklare, om det påtænkte kræver en bygge- og/eller landzonetilladelse, eller om det kræver en anmeldelse. Ansøgning sendes digitalt til den pågældende kommune.

Ved at henvende sig tidligt i forløbet kan der indledes en dialog om, hvor en mast kan placeres bedst muligt ud fra en helhedsvurdering.

Indholdet i en ansøgning om byggetilladelse/anmeldelse er som minimum:

1. Ansøger

- a. Angivelse af, hvem der ansøger og på hvis vegne.
- b. Angivelse af, om flere ansøger i fællesskab.
- c. Angivelse af kontaktperson hos ansøger for evt. anmodning af supplerende oplysninger.
- d. Fuldmagt fra ejendommens ejer og teleselskab såfremt, det er en tredjepart (rådgiver), der ansøger.

2. Beskrivelse af mast og antenner samt tilhørende teknik

- a. Beskrivelse af areal, højder, farve og beklædning af maste-/antennetype, kabine/tekniskab, teknisk løsning mv. Hvis selskabet har udarbejdet opstalt, der viser master m. antenner eller antenners placering på skorsten/bygning vedlægges den til ansøgningen. Der kan i forbindelse med sagsbehandlingen være behov for en opstalt, som ansøgeren skal levere.
- b. Tegninger og skitser, der illustrerer mast/antenne samt kabine/tekniskab. I særlige tilfælde kan der stilles krav om visualisering.
- c. Beskrivelse af planlagte antennekonstruktioner, som påmonteres på et senere tidspunkt, såfremt planer for fremtidige antenner er kendt på ansøgningstidspunktet.
- d. I ganske særlige tilfælde vil der blive forlangt visualiseringer af mastens placering med antenner i forhold til omgivelserne set fra flere retninger og afstande. Det aftales med sagsbehandleren i den relevante kommune.

3. Formål med byggeriet

- a. Beskrivelse af baggrunden for ansøgningen (fx anmodning fra kommune, erhvervsliv eller borgere), herunder hvilke behov der forventes løst med den valgte model (fx manglende dækning, øget kapacitet).
- b. Der stilles krav om dækningskort før og efter opstilling af ny mast.

4. Valg af placering og udstyr

- a. Angivelse af adresse og geokoordinater for placering af masten.
- b. Situationsplan, der viser mastens placering samt eksisterende bygninger på matriklen. Teknikkabiner skal indtegnes inkl. disses afstand til skel og vej. Desuden angives nordpil, indkørsel og eventuelle byggelinjer.

- c. Beskrivelse af, hvilke overvejelser der ligger til grund for valg af placering og hvorfor andre placeringer i givet fald er fravalgt (fx ny/eksisterende mast, skorstene, hustage, topografi, fredet område osv.).
- d. Beskrivelse af valg af type mast, antenne og teknikhus (fx gittermast, rørmast, flagstang, indfarvning, beplantning osv.), og hvorfor andre typer er fravalgt.

5. Fremtidige planer og andre operatører

- a. Angivelse af om andre operatører har planer om at anvende masten.
- b. Dokumentation for, om en mobilmast er dimensioneret til andre operatørers fremtidige brug samt begrundelse for, hvorfor ikke, hvis dette er tilfældet.

6. Dispensationer

- a. Der indsendes en samlet ansøgning med oplysning om nødvendige dispensationer (fx højdebegrænsninger, beskyttelseslinjer, fredningsbestemmelser osv.)

7. Alternative placeringer

- a. I den indledende dialog mellem kommune og ansøger drøftes mulige placeringer. Hvis den ansøgte placering ikke kan imødekommes, drøftes alternative placeringer.

8. Dokumentation

- a. Ansøgningen skal indeholde relevant dokumentation (fx styrkeberegninger for mastetyper og fundament, datablad for teknikhuse og antenner, kort over området inkl. angivelse af afstande til skel og nabobeboelse). Der kan i særlige tilfælde være behov for visualisering af mastens placering. Hvis illustrationsmaterialet allerede findes vedlægges det ansøgningen.
- b. Ansøgningen skal forholde sig til de gældende lokalplaner for området.

Bilag 2

Vilkår for placering og tilladelser af master og antenner

Fredskov, fredede områder, Natura 2000-områder, § 3-natur og strand-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinjerne er områder, hvor mobilmaster som udgangspunkt ikke kan opstilles. Kommuneplanerne rummer også udpegninger, hvor opstilling som udgangspunkt ikke kan ske – f.eks. inden for særlige værdifulde og bevaringsværdige landskaber, indsigtskiler omkring kirkerne og arealreservationer for infrastrukturanlæg.

Derudover er der lovgivning og kommunale udpegninger, hvor opstilling af mobilmaster forudsætter en konkret vurdering. Her kan opstilling kun ske, hvis der er et dokumenteret behov, hvis alternative placeringer er undersøgt og der ikke i området er brugbare strukturer, der kan anvendes til at opnå en rimelig dækning. Der er blandt andet tale om sø- og åbeskyttelseslinjen, skovbyggelinjen, kystnærhedszonen, kommunale retningslinjer for landskabsbeskyttelse, større sammenhængende landskaber, geologi, kulturmiljø, lavbundsarealer og naturbeskyttelse”. Areal- og beskyttelsesinteresserne kan ses på Danmarks Miljøportal – Arealinformation eller på de enkelte kommuners hjemmesider. En kortlægning, der viser areal- og beskyttelsesinteresserne i hver enkelt kommune vil være et øjebliksbillede. Areal- og beskyttelsesinteresserne kan ændre sig i forbindelse med ændringer af kommuneplanen eller hvis ny lovgivning kommer til. Hvor det er muligt i det åbne land, kan antenneanlæg installeres på eksisterende høje bygninger og anlæg, såsom skorstene, siloer, vindmøller og højspændingsmaster. Placeres antennesystemer på sådanne bygningsanlæg bør de tilpasses bygningsanlæggets farve så de virker mindre fremtrædende. Kommunen kan stille krav om, at der skal foretages en visualisering af det ansøgte så indvirkningen på omgivelserne belyses bedst muligt.

Kommunerne kan efter reglerne i Masteloven, knytte bestemte vilkår om f.eks. størrelse til tilladelsen til at opføre en ny mast. Det vil typisk ske for at sikre, at masten fremtidssikres, så den kan bruges til fælles udnyttelse senere. Altså vil det i sådanne tilfælde kunne kræves, at masten skal bygges større end ansøgeren umiddelbart selv har brug for.

Kommunerne kan også stille vilkår om at der skal etableres afskærmende beplantning omkring en mast eller teknikbygning. Opstilles flere teknikbygninger skal disse opstilles sammenhængende og tilpasses omgivelserne.

I landzonen er det praksis, at landzonetilladelse til mobilmaster gives på vilkår om, at mobilmasten:

1. Afskærmes med beplantning uden om nederste mastedel og kabine.
2. Der tinglyses i deklarationen på ejendommen om nedtagelse senest 1 år efter endt brug til det formål, der er givet tilladelse til. Ansøgere, der ønsker at opstille mobilmaster opfordres til at tage kontakt til kommunen så tidligt som muligt med henblik på en afklaring af, hvor der er de bedste muligheder for at kunne opnå de nødvendige tilladelser. Kommunen vil i dialog med ansøger hjælpe med at finde den bedst egnede placering. Tinglysningsafgiften afholdes af ansøger.

Bilag 3

Principper for placering af master og antenner

Antennesystemer skal placeres således, at der kan skabes den ønskede dækning fra den ansøgte antenneposition. Dette skal så vidt muligt ske under iagttagelse af følgende punkter:

1. Antennesystemer skal som udgangspunkt søges opsat på eksisterende anlæg og konstruktioner som master, fritstående skorstene, bygninger på mere end 2 etager og lignende. Hvis det ikke er muligt at finde en placering på eksisterende anlæg, kan der tillades opstillet en mobilmast.
2. Master og antenner skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til dækningsbehovet og således at antallet af nødvendige master bliver begrænset mest muligt.
3. Eksisterende og nye master skal kunne udnyttes af flere operatører og til flere sendesystemer.
4. Nye antenner og master skal som hovedregel placeres i tilknytning til byerne eller i umiddelbar tilknytning til landsbyer eller tilsvarende bymæssig bebyggelse.
5. Antenner og master skal i størrelse og form passe ind i omgivelserne. Det vil eksempelvis sige være afpasset højden på en bys ”skyline”. Der kan være tale om at camouflere masten som eksempelvis en flagstang, lysmast eller pæl.
6. Antenner må som udgangspunkt ikke placeres indenfor afgrænsningen af en lokalplan med bygningsbevarende bestemmelser eller bestemmelser om bevaringsværdigt miljø. Hvis det for at opnå en tilfredsstillende dækningsgrad, er nødvendigt at placere en antenne inden for bevaringsområdet, skal en antenne placeres, så den er mindst mulig synlig fra gadeplan. Antenner skal i hvert tilfælde tilpasses konstruktion og arkitektur ved det enkelte hus. Antennepositionen skal vurderes i forhold til husets bevaringsværdi.
7. Af hensyn til landskabet og naturen skal antallet af master i det åbne land begrænses. Dog kan der i særlige tilfælde være grund til at opsætte flere, men lavere master i stedet for én høj mast.
8. Masters visuelle påvirkning af omgivelserne skal så vidt muligt begrænses. Der skal altid foretages en vurdering af mastens visuelle påvirkning.
9. Antenner og master skal visuelt træde mindst muligt frem i landskabet
10. Mobilmaster må som udgangspunkt ikke opstilles inden for områderne
 - Fredskov og fredede områder (Skovloven og Naturbeskyttelsesloven)
 - Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)
 - Beskyttet natur (Naturbeskyttelsesloven)
 - Strandbeskyttelseslinjen, Kirkebeskyttelseslinjen og Fortidsmindebeskyttelseslinjen (Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven)

- Beskyttede, værdifulde / bevaringsværdige landskaber (Planloven)
 - Kirkeindsigtszonen (Planloven)
 - Arealreservationer til infrastruktur (Planloven)
11. Mobilmaster må opstilles, hvis der er et dokumenteret behov, alternative placeringer er undersøgt, og der ses ikke at være andre brugbare strukturer i nærområdet, hvorfra der vil kunne opnås en rimelig dækningsgrad inden for områderne:
 - Sø- og åb beskyttelseslinjen (Naturbeskyttelsesloven)
 - Skovbyggelinjen (Naturbeskyttelsesloven)
 - Kystnærhedszonen (Planloven)
 - Beskyttelsesområder for geologi og kulturmiljøer (Planloven)
 - Øvrige kommunale retningslinjer for landskabsbeskyttelse
 - Større sammenhængende landskaber (Planloven)
 - Beskyttet natur (Naturbeskyttelsesloven)
 - Lavbundsarealer, potentielle vådområder og retningslinjer for naturbeskyttelse (Planloven)
 12. Mobilmaster kan forventes tilladt opstillet i det åbne land uden for områderne nævnt i retningslinjerne 9 og 10, hvis de generelle retningslinjer og øvrig lovgivning er overholdt.
 13. Antennesystemer må som udgangspunkt ikke opsættes på bygninger og bebyggelser, der er registreret som værende bevaringsværdige i en lokalplan eller med bevaringskategori 1- 4 i kommuneatlas/kommuneplanen.
 14. Master, antenner og teknikbygninger skal udformes og farvesættes i harmoni med omgivelserne. Valg af mastetype sker i samarbejde mellem kommune og ansøger med henblik på at vælge den mest hensigtsmæssige mastetype, farve osv. i forhold til funktion og omgivelser.
 15. Tekniske installationer i forbindelse med antenneanlæg skal så vidt muligt indbygges i den eksisterende bebyggelse. Hvor dette ikke er muligt, skal teknikbygninger placeres, evt. udformes og omgives med beplantning således, at de ikke virker dominerende i nærmiljøet.
 16. Mobilmaster, sendeanlæg, teknikbygninger og fundamenter skal være fjernet senest 12 måneder efter at de er taget ud af drift.